

Turvallisemman tilan periaatteet

Oriveden
LUKIO

Yhdenvertaisuus ja oikeus turvallisempaan tilaan

Jokaisella Oriveden lukioyhteisön jäsenellä on yhtäläinen oikeus turvalliseen opiskelu- ja työympäristöön, jossa ei kiusata, häiritä, syrjitä, ahdistella, käyttäydytä uhkaavasti tai käytetä väkivaltaa. Epämiellyttäviä tilanteita ei tarvitse sietää – me voimme yhdessä vaikuttaa siihen, että kaikilla on Oriveden lukiossa ja lukion toiminnassa turvallinen olo.

Ota muut huomioon

Kohtelemme muita huomaavaisesti

- Arvostamme lukioyhteisömme jäseniä.
- Olemme ystävällisiä ja kohteliaita toisillemme.
- Autamme, jos toinen tarvitsee apua.
- Vastaamme yhdessä tilojen viihtyvyydestä ja siisteydestä.
- Annamme kaikille rauhan ja tilan opiskella ja työskennellä.

Jokaisella on oikeus omaan tilaan

- Kunnioitamme omaa ja toistemme koskemattomuutta ja yksityisyyttä.
- Kunnioitamme toisen henkilökohtaista tilaa ja hänen itse määrittelemiään rajoja – niin fyysisiä, henkisiä kuin sosiaalisia.
- Pyydä tarvittaessa tilaa itsellesi.
- Kunnioitamme itsemääräämisoikeutta. Emme koske toista ilman lupaa.

Keskustelemme asiallisesti

- Lukio on turvallinen tila keskustella erilaisista mielipiteistä ja näkökulmista.
- Kun keskustelemme, puhumme asioista ja näkemyseroista, emme ihmisistä.
- Kuuntelemme toisiamme.
- Jos olemme eri mieltä, ilmaisemme sen rakentavasti.
- Emme jyrää muiden mielipiteitä.
- Huolehdimme, että kaikilla on mahdollisuus ja tilaa osallistua keskusteluun.
- Kunnioitamme toisten yksityisyyttä ja käsittelemme arkoja aiheita kunnioittavasti.

Kunnioita jokaista omana itsenään

Lukiossamme jokainen saa olla oma itsensä

- Kaikki ovat tervetulleita lukioomme sellaisina kuin ovat, jos se ei loukkaa muita.
- Jokaisella on vapaus määritellä itsensä ja oma identiteettinsä – tai olla määrittelemättä.
- Kunnioitamme ihmisten erilaisuutta ja kohtamme muut avoimin mielin. Emme tuomitse ennakkoluulojen perusteella.
- Emme rajaa kielenkäytöllä ketään ulos.

Emme oleta, kommentoi tai arvostele

Lukioyhteisömme jäsenet eivät

- tee oletuksia* ihmisistä tai ihmisryhmistä ulkonäön, käytöksen, puheen tai toiminnan perusteella
- esitä, ylläpidä tai levitä stereotyyppioita tai loukkaavia tai häiritseviä vertauksia
- arvioi henkilön osaamista tai ymmärrystä
- kommentoi tai arvostele henkilön ulkonäköä tai ominaisuuksia
- kyseenalaista muiden tapoja toimia, kun ne poikkeavat omista toimintatavoista
- loukkaa yhteisön jäseniä

*Emme tee oletuksia esimerkiksi taustasta, kansallisuudesta, kielestä, etnisyydestä, uskonnosta, seksuaalisuudesta, sukupuolesta, suhde muodosta, sosioekonomisesta taustasta, terveydentilasta, toimintakyvystä tai muista henkilökohtaisista ominaisuuksista.

Nämä periaatteet koskevat niin sanallista kuin sanatonta viestintää: yhtä lailla puhetta, käytöstä kuin tekoja. Turvallisemman tilan periaatteiden vastaiset tekstit ja symbolit ovat kiellettyjä myös pukeutumisessa ja eleissä.

Kiusaamisesta, häirinnästä ja syrjinnästä vapaa alue

Lukiossamme* kaikenlainen kiusaaminen, häirintä ja syrjintä on kielletty

- Emme kohtele ketään huonosti tai väheksy häntä henkilökohtaisten ominaisuuksien, kuten sukupuolen, iän, ulkonäön, terveydentilan tai taustan perusteella.
- Emme hyväksy rasismia, seksismiä, homo- ja transfobiaa, vamman, terveydentilan tai muun ihmisen ominaisuuden perusteella syrjintää, häirintää tai muutoin asiatonta toimintaa.
- Emme pilkkaa, ivaa, halvenna, sysää syrjään tai nolaa ketään puheilla, käytöksellä tai teoilla.
- Emme käytä halventavaa tai toiseuttavaa kieltä tai toisina puheissa, teoissa tai käytöksessä rasistisia ja syrjiviä stereotyyppioita.
- Ei tarkoittaa ei. Lopeta tai muuta käytöstäsi, jos toinen niin pyytää.

*Lukion tiloissa ja tapahtumissa, etäopetuksessa ja sosiaalisessa mediassa

Ota vastuu omasta käytöksestäsi

Pyydämme anteeksi ja otamme opiksi

- On inhimillistä tehdä virheitä. Saatamme loukata tahattomasti ja puhua harkitsemattomasti.
- On hyväksyttyä ja suotavaa puuttua ongelmalliseen kielenkäyttöön tai toimintaan. Huomauta tällaisesta käytöksestä asiallisesti ja syyllistämättä.
- Jos sinulle huomautetaan jostakin, älä vähättele tahatontakaan käytöstäsi. Pyydä anteeksi ja ota asia huomioon jatkossa.
- Jos erehdyt tai loukkaat toista, pyydä anteeksi ja toimi seuraavalla kerralla toisin.

Ilmoita epäasiallisesta käytöksestä

Puutemme häirintään, syrjintään ja epäasialliseen käytökseen

- Jokaisella on oikeus puuttua tilanteeseen, jossa kohtaa tai todistaa epäasiallista, syrjivää, loukkaavaa tai muuta sellaista käyttäytymistä, joka rikkoo näitä turvallisemman tilan periaatteita.
- Jos koet tai todistat häiritsevää tai syrjivää käytöstä, ahdistelua, kiusaamista tai uhkaa, ilmoita siitä häirintäyhdyshenkilölle tai kenelle tahansa opettajalle.
- Häirintään, ahdisteluun tai epäasialliseen kohteluun syyllistynyt henkilö voidaan tarvittaessa poistaa välittömästi paikalta.

Sitoudumme periaatteisiin yhdessä

- Oriveden lukio sitoutuu vastustamaan kaikenlaista syrjintää, kiusaamista ja häirintää.
- Kaikki yhteisömme jäsenet – yhtä lailla opiskelijat, opettajat kuin henkilökunta – sitoutuvat noudattamaan turvallisemman tilan periaatteita.
- Lukiomme tunnustaa ja hyväksyy ihmisten erilaisuuden osaksi koulu-yhteisöä ja sitoutuu tasoittamaan eriarvoisuutta sekä edistämään ja ylläpitämään yhdenvertaisuutta.
- Jokaisella lukioyhteisömme jäsenellä on mahdollisuus tuntea kuuluvansa yhteisöön ja osallistua kaikkeen yhteiseen toimintaan ilman pelkoa häirinnästä tai epäasiallisesta käytöksestä.
- Yhteisömme jäsenet puuttuvat kaikkeen toimintaan, joka rikkoo näitä periaatteita vastaan niin sanallisesti kuin sanattomasti.

Nämä turvallisemman tilan periaatteet on laadittu, jotta jokaisella Oriveden lukion opiskelijalla ja henkilökunnan jäsenellä olisi lukiossamme mahdollisimman hyvä, tervetullut ja turvallinen olo. Tavoitteena on, että kaikki pyrkivät omalla toiminnallaan rakentamaan yhdenvertaista, kunnioittavaa ja avointa työskentely- ja keskusteluympäristöä sekä turvallisempaa tilaa. Kutsumme sinut yhteisömme jäsenenä rakentamaan ja ylläpitämään vastuullista, kannustavaa ja hyväksyvää opiskelu- ja työskentelyä Oriveden lukioon.